

Ail Gynllun Datblygu Lleol Newydd
Bwrdeistref Sirol Caerffili 2020-2035

EB52: Adroddiad ar HIA Cyfranogol Cyflym o'r Cynllun Adneuo

Hydref 2026

Asesiad Cyfranogol Cyflym o'r Effaith ar Iechyd Crynodeb Gweithredol

Diben

Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi canfyddiadau Asesiad Cyfranogol Cyflym o'r Effaith ar Iechyd a gynhaliwyd i lywio 2il Gynllun Datblygu Lleol Newydd Sir Caerffili (2RLDP) 2020-2035. Archwiliodd yr asesiad sut y gallai'r Cynllun Adnau ddylanwadu ar iechyd, llesiant ac anghydraddoldebau iechyd.

Cefndir

Mae'r 2RLDP yn ceisio sicrhau datblygiad cynaliadwy ledled Bwrdeistref Sirol Caerffili ac mae'n rhoi pwyslais cryf ar iechyd a llesiant, gan gynnwys seilwaith gwyrdd, bioamrywiaeth, teithio llesol a mynediad at fannau agored.

Proffil Iechyd Cymunedol

Mae'r asesiad yn tynnu sylw at ostyngiad yn y boblogaeth, poblogaeth sy'n heneiddio, lefelau sylweddol o amddifadedd mewn rhannau o'r Fwrdeistref, disgwyliad oes is na chyfartaledd Cymru a lefelau uchel o ordewdra ac iechyd gwael sy'n gysylltiedig ag amddifadedd.

Proses yr Asesiad

Cynhaliwyd gweithdy cyfranogol yn Ystrad Mynach ym mis Mehefin 2025 gyda chynrychiolwyr o'r Cyngor, Iechyd Cyhoeddus Cymru, Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan a rhanddeiliaid eraill. Archwiliodd y gweithdy effeithiau cadarnhaol a negyddol posibl y 2RLDP ar iechyd.

Grwpiau Poblogaeth Allweddol

Nodwyd pobl hŷn, plant, pobl ifanc, pobl ag anableddau, pobl ddigartref neu mewn tai ansefydlog, pobl â chyflyrau iechyd hirdymor, pobl â chyflyrau iechyd meddwl, cyn-filwyr, ffoaduriaid a cheiswyr lloches fel grwpiau sydd angen sylw penodol.

Canfyddiadau Allweddol

Nododd y gweithdy gyfleoedd i wella gweithgarwch corfforol, bwyta'n iach, llesiant meddyliol, rhwyngweithio cymdeithasol, ansawdd tai, cydlyniant cymunedol, mynediad at wasanaethau a gwytnwch hinsawdd. Roedd y risgiau posibl yn cynnwys unigedd

cymdeithasol, problemau fforddiadwyedd, mynediad anghyfartal at gyfleusterau ac effeithiau sy'n gysylltiedig ag amddifadedd.

Goblygiadau Cynllunio

Mae'r asesiad yn cefnogi polisïau sy'n hyrwyddo teithio llesol, amgylcheddau bwyd iach, tai fforddiadwy, dylunio cynhwysol, seilwaith gwyrdd hygyrch, gwytnwch hinsawdd, cyfleoedd cyflogaeth lleol, mannau tyfu cymunedol a gwell mynediad at wasanaethau.

Casgliadau ac Argymhellion Allweddol

Daeth yr asesiad i'r casgliad bod gan y 2RLDP botensial sylweddol i wella iechyd a llesiant. Mae'r argymhellion yn cynnwys creu cymunedau iach a chynhwysol, cefnogi ffyrdd gweithgar o fyw, gwella mynediad at wasanaethau, darparu tai diogel a fforddiadwy, diogelu seilwaith gwyrdd a sicrhau bod datblygiad yn ymateb i anghenion cymunedau lleol.